

Ухвалено

Вченою радою

ТНТУ ім. І.Пулюя

« » _____ 2016 р.

Протокол № _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ТНТУ ім. І. Пулюя

_____ Ясній П.В.

« _____ » _____ 2016 р.

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ СВІТИ _____ ПЕРШИЙ _____
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ БАКАЛАВР _____
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»
(код та найменування спеціальності)

2016

I Преамбула

Стандарт вищої освіти підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Затверджено Вченою радою Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя , протокол № _____ від «___» _____ 2016 р.

Введено в дію

РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ:

Панухник Олена Віталіївна, доктор економічних наук, доцент кафедри економіки та фінансів Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Хрупович Світлана Євгенівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та фінансів Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Кудлак Віталій Ярославович, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та фінансів Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Тимошик Наталія Степанівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та фінансів Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Схвалено навчально-методичною комісією факультету економіки та менеджменту, протокол № _____ від «___» _____ 2016 р.

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»
Спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Обмеження щодо форм навчання	Денна / заочна / заочно-дистанційна
Освітня кваліфікація	бакалавр з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Професійна(і) кваліфікація(ї) (тільки для регульованих професій)	
Кваліфікація в дипломі	бакалавр з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Опис предметної області	<p><i>Об'єкти вивчення:</i> глобальна економічна система, економіка підприємства, біржова діяльність, торгівля на міжнародному та національному рівні, підприємництво та бізнес-планування.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> фундаментальна та спеціальна економічна та практична підготовка бакалаврів у предметній галузі.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> інноваційні підходи щодо вирішення наукових проблем в контексті розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності як на вітчизняному так і на міжнародному рівні.</p> <p><i>Методи, методика та технології:</i> аналіз, синтез, порівняння, моделювання, аналогія, системний підхід, діалектика, абстрагування, конкретизація, історичний, логічний, планування, оцінка, калькуляція, прогнозування, балансовий метод, спостереження, фіксація, групування, систематизація, узагальнення, інвентаризація, контроль.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> сучасні інформаційні та</p>

	комунікаційні бази даних, програмні засоби та Інтернет-ресурси.
Академічні права випускників	Можливість навчання за програмою НРК України – 7 рівень, FQ-ЕНЕА – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень галуззі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та відповідних спеціалізацій
Працевлаштування випускників (для регульованих професій обов’язково)	Професійні назви робіт, коди і назви класифікаційних угруповань професій за Національним класифікатором України «Класифікатор професій ДК 003:2010», що здатний виконувати випускник, наведені у Додатку А та Додатку Б.

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньо - професійної програми становить 240 кредитів ЄКТС.

IV Перелік компетентностей випускника

Загальні компетентності:

- 1. Аналіз та синтез.** Здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів.
- 2. Гнучкість мислення.** Набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування економічних знань та компетентностей в широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті.
- 3. Групова робота.** Здатність виконувати практичні завдання в групі під керівництвом лідера; навички, що демонструють здатність до врахування строгих вимог дисципліни, планування та управління часом.
- 4. Комунікаційні навички.** Здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та

письмово, використовуючи інформаційно - комунікаційні технології та відповідні економічні терміни.

5. **Ініціативність та дух підприємництва.** Здатність проявляти ініціативу у прийнятті ефективних підприємницьких рішень на внутрішніх та зовнішніх ринках, виявлення та обґрунтування пріоритетних напрямків з організації власного бізнесу
6. **Етичні установки.** Дотримання етичних принципів як з погляду професійної чесності, так і з погляду розуміння можливого впливу досягнень з економіки на соціальну сферу.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

1. **Глибокі знання та розуміння.** Здатність розуміння генезису та закономірностей функціонування сучасних економічних систем і сучасної економічної політики
2. **Навички оцінювання.** Здатність оцінювати економічну ефективність організації підприємницької, торгівельної та біржової діяльності із використанням спеціальних методик
3. **Математичні навички.** Здатність застосовувати математичні знання для вирішення управлінських завдань та здійснення економічних розрахунків, здатність здійснювати математичне моделювання економіко-управлінських процесів, складати відповідні задачі та обирати відповідні імовірно-математичні методи їх розв'язання
4. **Розв'язання проблем.** Здатність розв'язувати широке коло проблем і задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і прикладних методів, засвоєних з програми макроекономічного та мікроекономічного аналізу, аналізу зовнішньоекономічної діяльності та проектного аналізу.
5. **Інформаційно – комп'ютерна компетенція.** Здатність використовувати комп'ютерні технології для підтримки прийняття рішень з організації та управління підприємницькою, торгівельною та страховою діяльністю.

6. **Операційно – технологічні уміння.** Здатність аналізувати фінансову звітність, управляти грошовими потоками, банківськими та страховими операціями.
7. **Управління проектами.** Здатність до управління комерційними проектами, біржовими інститутами та бізнес-проектами організації; ця здатність повинна ґрунтуватися на глибокому розумінні та знанні широкого кола питань менеджменту, маркетингу, бухгалтерського обліку, фінансового аналізу та оподаткування.
8. **Здатність до навчання.** Здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові області, використовуючи здобуті знання

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей, зазначених у Стандарті, з класифікацією компетентностей НРК у процесі розроблення Стандарту використовується матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком до Стандарту (Таблиця 1 Пояснювальної записки).

V Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Знання

1. здатність продемонструвати знання і розуміння наукових і математичних принципів, що лежать в основі формування інвестиційних портфелів у біржових умовах;
2. здатність продемонструвати знання основ професійно-орієнтованих дисциплін спеціальності в області підприємництва, торгівлі та біржової діяльності;
3. здатність продемонструвати поглиблені знання принаймні в одній з областей підприємництва, торгівлі, біржової діяльності;

4. здатність продемонструвати знання та навички щодо проведення експертизи якості товарів та послуг;
5. здатність продемонструвати знання та розуміння методологій проектування, відповідних нормативних документів, чинних стандартів і технічних умов;
6. здатність продемонструвати знання сучасного стану справ та новітніх технологій в галузі товарознавства та митної експертизи товарів;
7. здатність продемонструвати розуміння впливу підприємницьких рішень в суспільному, економічному, соціальному і екологічному контексті;
8. здатність продемонструвати знання основ економіки та управління проектами;

Уміння

9. застосовувати знання і розуміння для ідентифікації, формулювання і вирішення технічних задач спеціальності, використовуючи відомі методи;
10. застосовувати знання і розуміння для розв'язування задач синтезу та аналізу в системах оцінки якості товарів і послуг, які характерні обраній спеціалізації;
11. системно мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей;
12. застосовувати знання технічних характеристик, конструкційних особливостей, призначення і правил експлуатації устаткування та обладнання для вирішення технічних задач спеціальності;
13. розраховувати, проектувати, досліджувати, експлуатувати типове для обраної спеціалізації електроустаткування та обладнання;
14. здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання задач спеціальності;
15. ефективно працювати як індивідуально, так і у складі команди;

16. ідентифікувати, класифікувати та описувати роботу систем і їх складових;
17. поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та виробничих інтересів;
18. виконувати відповідні експериментальні дослідження та застосовувати дослідницькі навички за професійною тематикою;
19. оцінювати отримані результати та аргументовано захищати прийняті рішення;

Комунікація

20. уміння спілкуватись, включаючи усну та письмову комунікацію українською мовою та однією з іноземних мов (англійською, німецькою, польською);
21. здатність використання різноманітних методів, зокрема інформаційних технологій, для ефективно спілкування на професійному та соціальному рівнях;

Автономність / відповідальність

22. здатність адаптуватись до нових ситуацій та приймати рішення;
23. здатність усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань;
24. здатність відповідально ставитись до виконуваної роботи та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики;
25. здатність демонструвати розуміння основних засад охорони праці та безпеки життєдіяльності та їх застосування.

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного екзамену
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	Не передбачено навчальним планом
Вимоги до атестаційного/єдиного державного кваліфікаційного екзамену (екзаменів) (за наявності)	Метою державної атестації є встановлення фактичної відповідності рівня освітньо-професійної підготовки випускників вимогам даної освітньої програми.
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	Державну атестацію випускників здійснює екзаменаційна комісія Тернопільського національного технічного університету з цього фаху, голову якої затверджує Міністерство освіти і науки України, після виконання студентами навчального плану в повному обсязі.

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ТНТУ ім І. Пулюя функціонує система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення ефективною системою запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;

9) інших процедур і заходів.

VIII Вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності) – не передбачено

IX Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

Освітня програма розроблена на основі таких нормативних документів:

- Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Галузеві випуски.

- Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: довідник користувача / пер. з англ.; за ред. Ю.М. Рашкевича та Ж.В. Таланової. – Львів: видавництво Львівської політехніки, 2015. – 106 с.

- Міжнародна Стандартна Класифікація Освіти (ISCED – 1997, ISED – 2011: International Standard Classification of Education/UNESCO, Paris).

- Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.

- Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту від 28.07.2010 р. № 327

зі змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 16.08.2012 р. № 923.

- Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2015 р. № 1341 «Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

- Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 37, 38.

- Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. – К.: Ленвіт, 2006. – 35 с.

- Структури кваліфікацій для Європейського простору вищої освіти (The framework of qualifications for the European Higher Education Area).

- Структури ключових компетенцій, які розглядаються як необхідні для всіх у суспільстві, заснованому на знаннях (Key Competences for Lifelong learning: A European Reference Framework – IMPLEMENTATION OF "EDUCATION AND TRAINING 2010", Work programme, Working Group B "Key Competences", 2004.

Додаток А

**Професійні назви робіт, які здатен виконувати фахівець
освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»**

№ з/п	Назва і шифр професійної групи	Професійна назва роботи (посада)
12. Керівники підприємств, установ та організацій		
1	1231. Керівники фінансових, бухгалтерських, економічних, юридичних та адміністративних підрозділів	1231 Начальник відділу 1231 Завідувач сектором 1231 Заступник начальника відділу 1231 Провідний економіст 1231 Провідний спеціаліст
2	1239. Керівники інших функціональних підрозділів	1239 Керівник бюро 1239 Керівник групи 1239 Завідувач господарством
13. Керівники малих підприємств без апарату управління		
5	1312. Керівники малих підприємств без апарату	1312.Директор малого підприємства 1312.Керівник філії

	управління в промисловості	1312. Керівник представництва
14 Менеджери (управителі) підприємств, установ, організацій та їх підрозділів		
6	1461. Менеджери (управителі) у сфері грошового посередництва	1461. Менеджер з фінансів 1461. Менеджер з лізингу 1461. Менеджер зі страхування 1461. Менеджер у сфері надання кредитів
7	1465. Менеджери (управителі) зі страхування життя та заощаджень	1465. Менеджер зі страхування життя
8	1467. Менеджери (управителі) в допоміжній діяльності у сфері фінансів	1467. Менеджери (управителі) в допоміжній діяльності у сфері фінансів
9	1468. Менеджери (управителі) у допоміжній діяльності у сфері страхування	1468. Менеджер зі страхування майна 1468. Менеджер зі страхування відповідальності 1468. Менеджер з особового страхування
II. Професіонали		
10	2320. Викладачі середніх навчальних закладів	2320. Викладач середнього навчального закладу. 2320. Викладач професійного навчально-виховного закладу
11	2413. Професіонали, зайняті роботою з цінними паперами	2413.2 Професіонали у сфері біржової діяльності
12	2419.3 Професіонали державної служби	2419.3 Провідний спеціаліст 2419.3 Провідний економіст 2419.3 Провідний казначей 2419.3 Спеціаліст 1 категорії
13	2441. Професіонали в галузі економіки	2441 Економіст з планування. 2441 Оглядач з економічних питань. 2441 Консультант з економічних питань. 2441 Економічний радник. 2441 Економіст з фінансової роботи 2441 Економіст з бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності. 2441 Економіст. 2441 Економіст з договірних та претензійних робіт 2441 Оцінювач ризиків (андеррайтер) у страхуванні

14	2441.2. Економісти	2441.2. Провідний економіст 2441.2. Старший економіст 2441.2. Економіст першої категорії 2441.2. Економіст другої категорії 2441.2. Економіст третьої категорії
III. Фахівці		
15	341 Фахівці в галузі фінансів та торгівлі	3411 Дилери (біржові торговці за свій рахунок) та брокери (посередники) із заставних та фінансових операцій 3412 Страхові агенти 3413 Агенти з торгівлі майном 3415 Технічні та торговельні представники 3419 Інші фахівці в галузі фінансів і торгівлі
16	342 Агенти з комерційного обслуговування та торговельні брокери	3421 Брокери (посередники) з купівлі-продажу товарів 3422 Агенти з клірингу (обмінних товарних операцій) та експедиції 3423 Агенти із зайнятості й трудових контрактів 3429 Агенти з комерційних послуг та торговельні брокери

Бакалавр з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності на первинних посадах:

- реалізує загальні функції управління шляхом здійснення переважно евристичних та адміністраторських і частково операторських процедур праці;
- провадить тактичне (з елементами стратегії) управління первинними підрозділами – лінійними (основна діяльність) або функціональними (кадри, технічне забезпечення), а також самостійними організаціями на всіх стадіях їх життєвого циклу переважно без або з мінімумом апарату управління
- приймає тактичні рішення у межах своєї компетенції та здійснює керівництво підлеглими, компетенція яких не вища за бакалаврів.

Відповідно до штатного розпису підприємств та організацій, а також органів державної влади та місцевого самоврядування, бакалаври з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності можуть займати наступні посади (Додаток Б)

Додаток Б

Назви посад, які можуть займати бакалаври підприємництва, торгівлі та біржової діяльності згідно з штатними розписами підприємств та організацій, а також органів державної влади та місцевого самоврядування

№	Сфера діяльності	Перелік структурних підрозділів, у яких мають працювати випускники	Перелік посад, на яких мають працювати випускники
1	2	3	4
1.	Державна служба	Категорії фахівців, визначені у довіднику типових професійно-кваліфікаційних характеристик посад державних службовців, затвердженому Наказом Нац. агентства державної служби України № 11 від 13.09.2011	<ul style="list-style-type: none"> - посади державних службовців місцевих державних адміністрацій: спеціаліст II категорії, спеціаліст; - посади державних службовців, що мають наскрізний характер: спеціаліст II категорії з питань кадрової роботи та державної служби (в органах виконавчої влади); - посади державних службовців – функції помічників керівників
2.	Органи місцевого самоврядування	Згідно із Законом України «Про службу в органах місцевого самоврядування», посади працівників з освітнім рівнем «бакалавр» відносяться до сьомої категорії посад в органах місцевого самоврядування.	Класифікація посад - до сьомої категорії відносять – посади радників, консультантів секретаріатів районних у містах рад, спеціалістів виконавчих органів районних у містах, міських (міст районного значення) рад, спеціалістів виконавчих органів сільських, селищних рад.
3.	Комерційні банки	Відділи економічної безпеки	Спеціаліст відділу економічної безпеки Економіст Спеціаліст з торгівлі цінними паперами
4.	Інвестиційні компанії	Відділи інвестицій та економічної безпеки	Спеціаліст з оцінки ризику
5.	Промислові підприємства і їх	Відділи інвестицій та управління ризиком	Спеціаліст відділу управління ризиком

	об'єднання		Економіст
6.	Страхові і перестраховальні компанії	Усі функціональні відділи	Менеджер зі страхування Провідний спеціаліст Спеціаліст Директор філії (представництва) Провідний менеджер Оцінювач ризиків (андеррайтер) Провідний оцінювач ризиків (провідний андеррайтер)
7.	Брокерські компанії	Усі функціональні відділи	Начальник відділу Провідний брокер Брокер Дилери
8.	Підприємства сфери торгівлі	Усі функціональні відділи	Агенти з торгівлі майном Технічні та торговельні представники Брокери (посередники) з купівлі-продажу товарів Агенти з клірингу (обмінних товарних операцій) та експедиції Торгівельні брокери

Виробничі функції, типові посадові компетенції діяльності та компетентності фахівця освітнього рівня «бакалавр» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Зміст виробничої функції	Назва типової задачі діяльності	Зміст уміння
1. Аналітична	1.1. Розрахунок та аналіз окремих параметрів діяльності підприємства та його підрозділів, оцінювання отриманих результатів	1.1.1. Формувати й обробляти інформаційну базу аналізу, установлюючи форми подання і способи опрацювання
	1.2. Діагностика конкурентного середовища підприємства	1.2.1. Формувати й обробляти необхідну інформаційну базу щодо конкурентного середовища підприємства. 1.2.2. Опрацьовувати параметри становища підприємства в порівнянні з конкурентами, визначати конкурентні переваги
	1.3. Аналіз ресурсів, процесів і результатів діяльності підприємства та його підрозділів	1.3.1. Аналізувати використання ресурсів. 1.3.2. Оцінювати результати господарської діяльності підприємства, його підрозділів
2. Планова	2.1. Інформаційне забезпечення розроблення сценаріїв і прогнозів змін зовнішнього середовища підприємства	2.1.1. Збирати інформацію щодо тенденцій змін зовнішнього середовища. 2.1.2. Формувати інформаційну базу для прогнозів ситуацій у зовнішньому середовищі
	2.2. Інформаційно-аналітична підтримка процесів розроблення загальних і функціональних стратегій підприємства	2.2.1. Забезпечувати інформаційну підтримку процесів формування стратегії підрозділів підприємства – суб'єктів ринку (стратегічних одиниць)
	2.3. Розроблення показників довгострокових і поточних планів підприємства	2.3.1. Конкретизувати певні аспекти стратегії підприємства у відповідних показниках довгострокових планів, проводити їх ресурсне обґрунтування.

	2.4. Обґрунтування проектів розвитку підприємства і розроблення бізнес-планів	2.4.1. Визначити економічну ефективність проектів. 2.4.2. Розробляти складові бізнес-планів.
3. Організаційна	3.1. Поєднання та оптимізація всіх видів ресурсів для цілеорієнтованої діяльності підприємства	3.1.1. Виявляти та встановлювати можливості оптимізації матеріальних потоків підприємства. 3.1.2. Обґрунтовувати форми організації виробництва і праці
	3.2. Організація процесів управління, прийняття господарських рішень і контроль за їх виконанням	3.2.1. Формувати інформаційне забезпечення управління підприємством чи його підрозділами. 3.2.2. Обґрунтовувати альтернативні варіанти управлінських рішень. 3.2.3. Готувати інформаційну базу щодо виконання управлінських рішень. 3.2.4. Обґрунтовувати внутрішні трансфертні ціни з урахуванням економічного статусу підрозділів
	3.3. Розроблення ефективних систем мотивації та оплати праці персоналу	3.3.1. Оцінювати ефективність системи мотивації персоналу на підприємстві. 3.3.2. Обґрунтовувати раціональні форми і системи оплати праці з урахуванням конкретних умов діяльності працівників. 3.3.3. Розробляти систему участі працівників у прибутку підприємства. 3.3.4. Передбачати інші форми морального й матеріального заохочення.
4. Обліково-статистична	4.1. Облік виконання планових завдань підрозділами і підприємством у цілому	4.1.1. Збирати й систематизувати інформацію про стан виконання планових завдань по структурних підрозділах і підприємству в цілому
	4.2. Облік витрат	4.2.1. Вести управлінський облік витрат підрозділів і підприємства
	4.3. Підготовка статистичної звітності підприємства	4.3.1. Готувати статистичну звітність підприємства з економічних питань

5. Контрольна	5.1. Контроль за правильністю розрахунків економічної ефективності впровадження нової техніки і технології, , раціоналізаторських пропозицій і винаходів, здійснюваних у підрозділах підприємства	<p>5.1.1. Виконувати розрахунки економічної ефективності впровадження нової техніки і технології.</p> <p>5.1.2. Визначити ефективність запровадження організаційно-технічних рішень з наукової організації праці.</p> <p>5.1.3. Розрізняти винаходи і раціоналізаторські пропозиції.</p> <p>5.1.4. Розраховувати узагальнену ефективність від запровадження комплексу рішень з удосконалення виробничої діяльності підприємства.</p>
	5.2. Поточний контроль за виконанням установлених планів, процедур, запровадження заходів з підвищення ефективності підприємства та його підрозділів	<p>5.2.1. Відстежувати і контролювати рівень планових параметрів використання ресурсів підприємства, його витрат.</p> <p>5.2.2. Стежити за виконанням заходів з підвищення ефективності діяльності підприємства та його підрозділів.</p>
	5.3. Підготовка первинних і зведених звітів про діяльність підприємства та його підрозділів	<p>5.3.1. Складати первинну звітність підрозділів підприємства.</p> <p>5.3.2. Приймати, опрацьовувати, аналізувати первинну звітність, складати зведену звітність</p>

